DAY — 04 SEAT NUMBER | | | | | | |

2025	II	14	1500	J-274	E, M

ARDHAMAGADHI (16)

Time : 3 Hrs. **(8 Pages)** **Max. Marks : 80**

Note : *(1) All activities are compulsory.*

(2) Unit No. 4 is to be answered in Ardhamagadhi and the remaining activities in the medium offered.

(3) Figures to the right indicate full marks.

(4) Write answers to all questions on new pages.

सूचना : *(१) सर्व कृती सोडविणे अनिवार्य आहे.*

(२) विभाग क्रमांक ४ चे उत्तर अर्धमागधीत लिहावयाचे असून बाकीच्या कृतींची उत्तरे निवडलेल्या भाषा माध्यमातून लिहावीत.

(३) उजवीकडील आकडे प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

(४) सर्व प्रश्नांची उत्तरे नवीन पानांवर सुरुवात करून लिहावीत.

विभाग - १
सुलभ अर्धमागधी-प्राकृत

A. 1. Take action based on easy Ardhamagadhi-Prakrit : **[8]**

कृ. १. सुलभ अर्धमागधी-प्राकृतवर आधारित कृती करा : **(८)**

(I) Complete the bracket : (4)

चौकटी पूर्ण करा : (४)

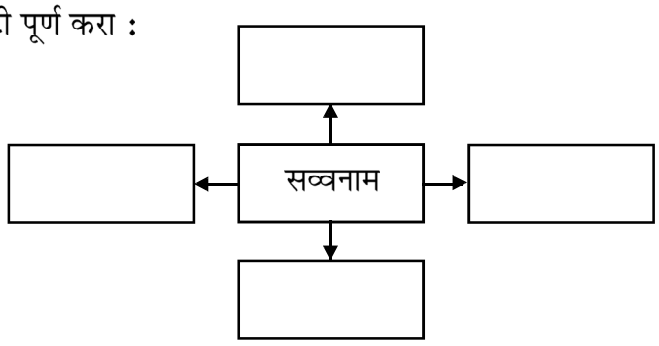

(II) Complete the figure : (2)

आकृती पूर्ण करा : (२)

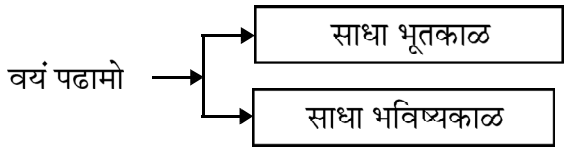

(III) Complete the table : (2)

कोष्टक पूर्ण करा : (२)

अपूर्ण वर्तमानकाळ	अपूर्ण भूतकाळ	अपूर्ण भविष्यकाळ
तुम्हे णच्चन्तो	----------	----------

विभाग - २
गद्य-पद्य

A. 2. (A) (I) Read the following passage and do the following activities : **(8) [39]**

(4)

कृ. २. (अ) (I) खालील पठित गद्य उतारा वाचून त्यावर आधारित कृती करा : (४)

वेण्णायडे नयरे मंडिओ नाम तुण्णाओ अत्थि। सो निच्चं परदव्वस्स हरणं करेइ। सो दुट्ठ-गंडो मि त्ति जणे पगासंतो जाणु-देसे निच्चमेव अद्दव-लेव-लित्तेण बद्ध-वण-पट्टं करिऊण रायमग्गे तुण्णाग-सिप्पं उवजीवइ। चक्कमंतो वि य दंडधरिएण पाएणं किलिमंतो कहं वि चक्कमइ रत्तिं च खत्तं खणिऊण दव्वजायं घेत्तूण नयर-सन्निहीए उज्जाणग-देसे भूमिघरं तत्थ निक्खिवइ।

(I) Write who is he/she? (2)

कोण ते लिहा : (२)

(i) वेन्नातट नगरीत शिलाई व्यवसाय करणारा - ☐

(ii) वेन्नातट नगरीतील लोकांना लुटणारा - ☐

(II) Fill in the blanks : (2)

रिकाम्या जागा भरा : (२)

(i) सो निच्चं ..... हरणं करेइ।

(ii) नयर - सन्निहीए उज्जाणग - देसे ..... तत्थ निक्खिवइ।

(II) Rewrite activity on the following poetry pragraph : (4)

खालील पठित पद्य उताऱ्यावर आधारित कृती करा : (४)

आणा-निद्देसयरे गुरूण-उववाय-कारए।
इंगियागार-संपन्ने से विणयीए त्ति वुच्चई ॥
आणा-निद्देसयरे गुरूणं अणुववाय-कारए।
पडिणीए असंबुद्धे अविणयीए त्ति वुच्चई ॥

(i) Complete the figure : (2)

आकृती पूर्ण करा : (२)

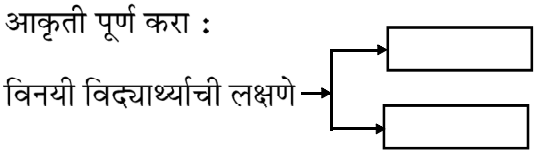

(ii) Complete the figure : (2)

आकृती पूर्ण करा : (२)

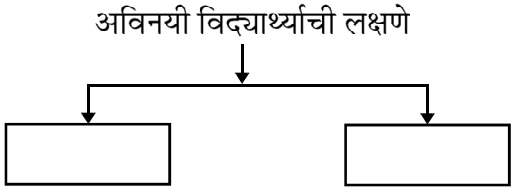

(B) (I) Write the answer to any ONE of the following questions based on the prose text read : **(8)** (4)

(ब) (I) पठित गद्य पाठावर आधारित खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा : (४)

(i) कालिदासाने तीन पुतळ्यांवरून कोणते तीन प्रकारचे श्रोते सूचित केले आहेत?

(ii) मूलदेवाने मंडिक चोराजवळील संपत्ती कशी काढून घेतली?

(II) Write the answer to any ONE of the following questions based on the prose text you read : (4)

पठित पद्य पाठावर आधारित खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा : (४)

(i) खंडपानाने व्यापाऱ्याला कसे फसविले ते तुमच्या शब्दांत लिहा.

(ii) मांजराने वाघ आणि सिंह यांच्यातील वाद कसा मिटविला?

(C) (I) Translate into English or Marathi any TWO of following passages : **[15]**

(10)

(क) (I) कोणत्याही दोन गद्य उताऱ्याचे माध्यम भाषेत भाषांतर करा : (१०)

(i) रगडा नाम संणिवेसो। तत्थ सुसम्मदेवो नाम एगो गिहवइ वसइ। तस्स भद्दसम्मो णाम पुत्तो। सो य बालत्तणे चंडो, चवलो, गव्विओ, णिट्ठुरो, अभद्दवयणो, अणवराहिणो अण्ण-डिंभे परिवाडयंतो परिभमइ। तस्स तारिस्स सहावं दट्ठूण अण्ण-डिंभे तस्स चंडसोमो त्ति णामेण संबोहइ।

(ii) तत्थ पाऊण पाणियं कुहिय-चेक्कण-जंबाल-भरिय-खड्डाए लद्धावसरा फेल्हुसण-मिसेण झड त्ति निवडिया खड्डाए। खड्डाए उवरिं आगच्छिऊण अट्टाहासाए पुव्वं भणिया, 'अहो! राइणा मं एयं आभरणं पेसियं ति भणंतीए सव्व सरीरं लिपियं कुहिय-चेक्कणं।

(iii) वुड्ढइत्थी – 'बालय! अहं तुमं ण जाणामि। किवाए पढमं तुमं परिचयं देसु।'

भाणुदासो – अहं एगो पवासी अत्थि।

वुड्ढइत्थी – 'वच्छ! केवलं दुवे च्चिय पवासी सन्ति। एगो चंदो, बीओ य सूरिओ। एए दुवे वि रत्तिए दिणे पवासं करेन्ति।

(II) Translate into English or Marathi any TWO of the following (5)

खालीलपैकी कोणत्याही दोन श्लोकांचे स्वीकृत माध्यम भाषांतर करा : (५)

(i) लोहाविट्ठो नरो वित्तं पासइ नेव आवयं।
दुद्धं पासइ मज्जारो दंडाघायं न देक्खइ॥

(ii) अम्मा-पिउणो वि निमित्त-मित्तमेवेह वर-पयाणम्मि।
पायं पुव्व-निबद्धो, संबंधो, होइ जीवाणं॥

(iii) अह अन्नया नलगिरी भग्ग-आलाणो भमइ नयरिं।
नरिंदेण अभयकुमारो पुट्ठो, तेण वि पयं पियं एयं॥

(D) Explain with reference to the context any ONE of the following prose sentence : (8)

(ड) कोणत्याही एका गद्य वाक्याचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा : (८)

(I) (i) 'तुज्झ पुरिस-वधस्स पावं लग्गइ।' (४)

(ii) भो माया! अहं मुक्खो अत्थि।

(II) Explain with reference to the context any ONE of the following poem sentence :

कोणत्याही एका पद्य वाक्याचे संदर्भासह स्पष्टीकरण करा : (४)

(i) 'जहा सुणी पूइ-कण्णी निक्कसिज्जई सव्वसो।'

(ii) 'काणे' किं पढसि कूडयं।'

विभाग - ३
व्याकरण

A. 3. Do the activities based on Grammar : **[8]**

कृ. ३. व्याकरणावर आधारित कृती करा : **[८]**

(A) Recognise any THREE krudanta. (3)

(अ) कोणतेही तीन कृदंत ओळखा.

(i) सिया नच्चन्ति गायइ।

(ii) हसमाणो बालो।

(iii) गीया नच्चन्ति गायइ।

(iv) कविलो पढन्तो चिंतणं वि करेइ।

(v) रामो खेलमाणो पंडिओ।

(B) Recognise any THREE experiments. (3)

(ब) कोणतेही तीन प्रयोग ओळखा.

(i) सावया धम्मं सुणन्ति।

(ii) गुरु छात्तं पाढं पढइ।

(iii) ताणि धावन्ति ।

(iv) रामो भक्खइ ।

(v) मालाए हसिज्जइ ।

(C) Name and dissolve any TWO of the following compounds. (2)

(क) खालीलपैकी कोणत्याही दोन समासांचा विग्रह करून समास प्रकार ओळखा : (२)

(i) जीवाजीव

(ii) भत्तपाणं

(iii) अणुदिणं

(iv) मायापिया

विभाग - ४
लेखन कौशल्य

A. 4. Write a composition in Prakrit Language on any ONE of the following : **[10]**

कृ. ४. खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर अर्धमागधी-प्राकृत भाषेत परिच्छेद लिहा : [१०]

(i) मयण-उसवो

(ii) पाइय भासा

(iii) अहिंसा धम्मो

OR / किंवा

Translate the following sentences into Ardhamagadhi-Prakrit language (Any FIVE) :

खालील वाक्यांचे अर्धमागधी-प्राकृत भाषेत भाषांतर करा (कोणतेही पाच) :

(i) We pray to Mahavir.
आम्ही महावीरांना वंदन करतो.

(ii) India is my country.
भारत माझा देश आहे.

(iii) Always speak truth.
नेहमी खरे बोलावे.

(iv) For whom money is not favourite?
पैसा कोणाला प्रिय नाही.

(v) Decency is the greater than heredity.
शील हे कुलापेक्षा श्रेष्ठ आहे.

(vi) Amrut never dies.
अमृताला मरण नसते.

(vii) No friendship with cruel/wicked person.
दुष्टांची मैत्री नसावी.

विभाग - ५

परिशिष्ठ

A. 5. Do the activity based on appendix. **[10]**

कृ. ५. परिशिष्ठावर आधारित कृती करा. **[१०]**

(A) Complete the bracket : **(8)**
आकृती पूर्ण करा : **(८)**

(i) Types of Poetry (4)
काव्याचे प्रकार (४)

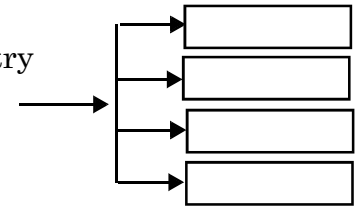

(ii) Characteristics of Mahakavya (4)
महाकाव्याची वैशिष्ट्ये (४)

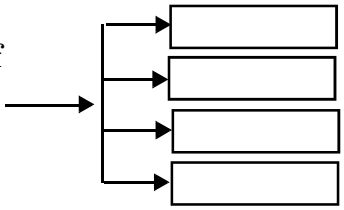

(B) Complete figure : (2)
आकृती पूर्ण करा : (२)

Muktak Kavya
मुक्तक काव्य

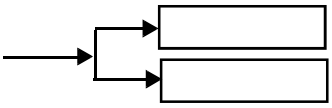

विभाग - ६
अपठित उतारा

A. 6. (A) Read the following passage and do the activity : **[5]**

कृ. ६. (अ) खालील दिलेला उतारा वाचून कृती करा : **[५]**

कम्हि गामे कोइ गामेल्लओ गहवई परिवसइ। सो य अन्नया कयाइ पंजरगयं बंधेत्ता नयरे चलइ। नयर–गओ तत्थेव गंधिय - पुत्तेहिं दिट्ठीओ। गंधिय - पुत्तेहिं पुच्छिओ 'किं एयं ते पंजराए'? तेण भणियं, 'तित्तिरीं ति'। तओ तेहिं पुच्छियं, 'किं इमा सगड - तित्तिरी विक्कायइ'? तेण भणियं, 'आमं, विक्कायइ'। तेहिं भणिओ 'किं लब्भइ'? सागडिएण भणियं, 'काहावणेणं' ति। तओ तेहिं काहावणो दिन्नो। सगडं तित्तिरं च घेत्तुं पयत्ता। तओ तेण सागडिएण भणइ, 'कीस एयं सगडं नेहि'? तेहिं वुत्तं, 'मोल्लेण घेइ'। तओ ताणं ववहारो जाओ। जिओ सो सगडो तित्तिरीए समं।

(i) खेडूत नगराकडे काय घेऊन गेला? _____

(ii) पिंजऱ्यात कोणता पक्षी होता? _____

(iii) खेडूतास कोणी पाहिले? _____

(iv) मूलांनी खेडूतास कोणती मागणी केली? _____

(v) योग्य शीर्षक लिहा. _____

◆◆◆